

A budapesti szállodások, vendéglősök és keresmárosok ipartársulatának

ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az „Értesítőt“ a társulat tagjai díjfizetés nélkül kapják.

MEGJELENIK MINDEN HÓ UTOLSÓ NAPJÁN.

Szerkeszti: Poppel Miklós ipartársulati titkár.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Budapest, IV. kerület, Ferencz József-rakpart 16. szám.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

H I R D E T É S E K

a társulatnál: IV. ker., Ferencz József-rakpart 16. szám alatt vétetnek fel

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldal	40 korona
Fél oldal	20 „
Negyed oldal	12 „
Nyolcad oldal	7 „

Meghívó.

A „Magyar vendéglősök országos szövetsége“ 1909. évi szeptember hó 21-én, délelőtt 9 órakor Budapesten tartja

IX. évi rendes közgyűlését,

miről a szövetség t. tagjait az alapszabályok értelmében ezennel értesítjük.

Budapest, 1909. év augusztus havában.

F. Kiss Lajos titkár.

Gundel János elnök.

NAPIREND:

1. A közgyűlés megnyitása. (Gundel János elnök.)
2. Az évi jelentés. (F. Kiss Lajos titkár.)
3. A szakosztályok jelentései:
 - a) a nyugdíjgyesület jelentése (Bokros Károly elnök);
 - b) a tanoncügyi szakosztály jelentése (Glück E. J. elnök, Walter Károly előadó).
4. Számadás az 1908/1909. szövetségi évről. (Wilburger Károly pénztáros.)
5. A felmentvény feletti határozat.
6. A központi igazgatóság előterjesztései.
7. Indítványok tárgyalása.
8. Választás.
9. Az 1910. évi közgyűlés helyének meghatározása.

Meghívó.

A „Szállodások, vendéglősök, kávéások, pincérek és kávéházak országos nyugdíjgyesülete“ alantírott elnöke tisztelettel meghívja az egyesület tiszteletbeli, alapító, rendes és pártoló tagjait az 1909. évi szeptember hó 20-án délután 4 órakor Budapesten, Bokros Károly egyesületi elnök (VI. ker., Andrássy-ut 25. sz. a.) vendéglőjének félemeleti helyiségében tartandó

XII. évi rendes közgyűlésére.

Budapest, 1909. augusztus havában.

Dr. Solti Ödön jogtanácsos.

Bokros Károly elnök.

NAPIREND:

1. A közgyűlés megnyitása. (Bokros Károly elnök.)
2. Határozatképeség megállapítása és a szavazójegyek beszédése.
3. Évi jelentés előterjesztése. (Dr. Solti Ödön jogtanácsos.)
4. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása. (François Lajos felügyelő-bizottsági elnök.)
5. 1908. évi zárószámadások és
6. 1909. évi költségelőirányzat tárgyában határozathozatal.
7. Felebbezések tárgyalása.
8. Alapszabályok módosítása.
9. Indítványok tárgyalása. (A közgyűlésen csupán azok az indítványok tárgyalhatók, melyek legkésőbb 8 nappal a közgyűlés határnapja előtt a központi irodába beküldettek.)
10. Közgyűlés berekesztése.

A közgyűlés ügyrendje.

1. A közgyűlést a szövetség elnöke, akadályoztatása esetében a helyettes elnök nyitja meg. (Alapszabály 7. §.)
2. A közgyűlésen minden szövetségi tag jogosítva van cselekvőleg résztvenni. Vendégek a közgyűlésen megjelenhetnek, azonban külön helyet foglalnak el és a tanácskozásban részt nem vehetnek. (Alapszabály 7. §.)
3. A közgyűlés — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — határozatképes. Határozatok viszonylagos szótöbbséggel hozatnak. (Alapszabály 7. §.)
4. A közgyűlésen csak olyan ügyek tárgyalhatók, melyek napirendre vannak tűzve. A napirendre tűzött ügyek az előadók előterjesztése alapján és sorrendben tárgyalatnak. (Alapszabály 7. §.)
5. A kik felszólalni kívánnak, kötelesek előbb a jegyzőnél feliratkozni s csakis a feljegyzés sorrendjében szólhatnak. Ugyanazon tárgyhöz csak egyszer és tiz percig szabad szólani. A napirendhez szólni, személyes kérdésben válaszolni, vagy indítványt visszavonni bármikor lehet. Az elnök és az előadó bármikor felszólalhat.
6. Az elnök a szót — szükség esetében — megintheti, rendreutasíthatja, vagy tőle a szót megvonhatja. A vita bezárása után az elnök elrendeli a szavazást.
7. A vita bezárására irányuló indítványt, 10 tag írásbeli kívánságára, az elnök szavazás alá bocsátja.
8. A szavazás felállítás által történik. Kétség esetében ellenpróba alkalmazandó s ha ez sem vezetne eredményre, akkor az elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

A központi igazgatóság.

Jelentkezéseket a fogadó bizottság irodája Budapest IV., Ferencz József-rakpart 16. folyó évi szept. hó 20-ig fogad el.

A „Magyar vendéglősök országos szövetsége“ közgyűlésével kapcsolatos ünnepeken résztvenni jogosultak:

- a) a „Magyar vendéglősök országos szövetsége“ tagjai;
- b) a nyugdíjgyesület önálló üzlettel bíró tagjai;
- c) a közgyűlésen résztvevő egyesületek és választmányok igazolt kiküldöttei;
- d) az a - c alattiak családtagjai;
- e) akik a rendező-bizottság által meghívotnak.

A d) és e) alattiaknak a vonatkozó házszabályok szerint a gyűlésen tanácskozási joguk nincs.

Budapest, 1909. év augusztus havában.

* A napirendre tartozó indítványok és javaslatok az indokolással együtt írásba foglalva a központi igazgatóság határozatához képest, legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a központi igazgatósághoz (Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 16.) beküldendők.

A szakiskola évi jelentése az 1908\9-ik iskolai évről.

Glück Frigyes.

A vendéglősipar hazánkban, bár igen régi keletű, mégis a legújabb időkig azon ipari foglalkozások közé tartozott, a melyre csak az olyan egyének vállalkoztak, akik alig, vagy éppen nem voltak képesek más pályán boldogulni. Nehány évtizede azonban, hogy e szegényletes felfogás oszladozni kezdett és mind mélyebb gyökeret vert az a meggyőződés, hogy ez az iparág is megkívánja a maga szakképzett emberét, mint bármely más ipari foglalkozás.

Hogy e nemesebb felfogás mind nagyobb és nagyobb területet hódít, az főképen azon lelkes, képzett és ideális lelkű férfunak köszönhető, aki nem riadt vissza semmi nehézségtől, kitartóan küzdött minden akadály ellen, hogy iparának tekintélyét, becsülését és tiszteletét megszerezze.

Az ő meggyőző beszédeiből és cselekedeteiből belátták végre a vendéglősök, hogy a vendéglősipar nem foglalja el a társadalomban az őt megillető helyet.

Szellemi és erkölcsi tekintetben egyaránt arra törekedtek, hogy lánglelkű vezériket nemes törekvéseiben támogatásuk és hogy a magyar vendéglős szakképzett iparos, művelt polgár és a társadalom számottevő tagja legyen.

1885-ben sorakoztak legelőbb a kibontott zászló alá.

Ez évben tartott első vendéglős nagygyűlésen indítványozta u. i. Glück Frigyes a vendéglős szakirányú tanonciskola felállítását. Tíz évi kitartó munka után 1895. évi szeptember hó 1-én nyílt meg a vendéglősipar erkölcsi tekintélyének és társadalmi állásának emelését célzó első vendéglős szakirányú tanonciskola. Ezen emberfeletti munka oroszlan-része Glück Frigyeset illeti.

Fáradozásának gyümölcse a ma virágzó és áldásosan működő szakirányú tanonciskola és az az osztatlan nagyra-becsülés és igaz tisztelet, a melylyel hazánk vendéglősei Glück Frigyes iránt viseltetnek.

Ezen érzelmek indították hazánk vendéglőseit az 1908. szept. hó 10-én Debrecenben tartott nagygyűlésükön azon egyhangu határozat meghozatalára, hogy Glück Frigyeset, midőn a budapesti vendéglősök szakirányú tanonciskolájának felügyelő-bizottsági elnökségéről lemondott, őt a hazai vendéglős szakirányú oktatás megteremtőjét, 23 éven át szerzett elévülhetetlen érdemeiért a magyar vendéglősök országos szövetségének tiszteleti dísztagjául és a tanoncügyi szakosztály örökös tiszteleti díszelnökéül megválasztotta.

Glück Frigyes a hazai vendéglős szakirányú szakiskolák legelsőbb és legbuzgóbb apostola született Budapesten 1858. évi január 10-én.

Mint vendéglős család gyermeke már kora ifjúságában különös vonzalommal viseltetett a vendéglősipar iránt és midőn a budapesti főreáliskolát elvégezte, gyakorlati kiképzés végett anyai nagybátyjának a boldog emlékü Langheinrich Andrásnak virágzó üzletébe, a „Pannonia“ szállodába lépett.

Itt csakhamar elsajátítván a szükséges szaktudást, ismereteinek gyarapítása végett a külföldre utazott.

Hat évi külföldi tartózkodása alatt Németország, Franciaország, Angolország és az új világ Amerika nagyobb városai-ban és a legelső rangú üzleteiben volt alkalmazva. Gazdag tapasztalatokkal tért vissza hazánkba s rendezte be és emelte mai fényére a székesfőváros legmodernebb berendezésű üzletét a „Pannonia“ szállodát. E mellett párját ritkító működést fejt ki a székesfőváros társadalmi életében.

Nincs oly jótékony intézmény, nincs az az emberbaráti egyesület, a melynek Glück Frigyes ne lenne buzgón működő és áldozatkész tagja.

E kiváló munkásságot felséges királyunk a „Ferencz József lovagrenddel“ jutalmazta; a polgártársak pedig megválasztották a székesfőváros köztörvényhatóságának tagjává és számos egyesület elnökévé, tiszteleti és választmányi tagjává.

Ime halvány körvonalai egy nemes élet történetének. Kövessük őt dicséretes munkásságában és kérjük a magyarok Istenét, engedje, hogy Glück Frigyes nemes munkásságának gyümölcseiben az évek leghosszabb láncolatán keresztül gyönyörködhessék.

Az iskola működése.

A beiratkozás szept. hó 6-án vette kezdetét és szept. hó 15-én ért véget. A felügyelő-bizottság határozata alapján azonban az évközben jelentkezett tanulók is főlvétettek.

Beiratkozott összesen 329 tanuló.

Ez a létszám osztályonként így oszlott meg:

A) csoport	I. 49	II. 49	III. 32
B) „	I. 78	II. 42	III. 26
C) „	I. 53	II. —	III. —
Összesen:	I. 180	II. 91	III. 58 = 329

Nemzetiség szerint:

	magyar német		magyar német		magyar német	
A) csoport	I. 40	1	II. 44	—	III. 21	1
B) „	I. 53	1	II. 33	2	III. 17	2
C) „	I. 34	—	II. —	—	III. —	—
Összesen:	I. 127	2	II. 77	2	III. 38	3

Vallás szerint:

	rk.	ref.	ág.	gk.	gkath.	izr.	rk.	ref.	ág.	izr.	rk.	ref.	ág.	izr.
A) csoport	I. 29	4	8	—	1	—	II. 33	7	3	1	III. 16	3	2	1
B) „	I. 45	3	3	1	—	1	II. 30	2	3	—	III. 16	1	2	—
C) „	I. 27	3	2	—	—	2	II. —	—	—	—	III. —	—	—	—
Összesen:	I. 101	10	13	1	1	3	II. 63	9	6	1	III. 32	4	4	1

Kimaradt:

A) csoport	I. 8	II. 5	III. 10
B) „	I. 24	II. 7	III. 7
C) „	I. 19	II. —	III. —
Összesen:	I. 51	II. 12	III. 17 = 80.

Felszabadult:

A) csoport	II. 1	III. 7
B) „	II. 2	III. 5
Összesen:	II. 3	III. 12 = 15

Létszám az év végén:

A) csoport	I. 41	II. 44	III. 22
B) „	I. 54	II. 35	III. 19
C) „	I. 34	II. —	III. —
Összesen:	I. 129	II. 79	III. 41 = 249

Felsőbb osztályba léphet:

A) csoport	I. 35	II. 42	III. 16
B) „	I. 37	II. 33	III. 11
C) „	I. 20	II. —	III. —
Összesen:	I. 92	II. 75	III. 27 = 194.

Ismétlésre utasított:

A) csoport	I. 6	II. 2	III. 6
B) „	I. 17	II. 2	III. 8
C) „	I. 14	II. —	III. —
Összesen:	I. 37	II. 4	III. 14 = 55.

Igazolt mulasztás:

A) csoport	I. 478 óra	II. 552 óra	III. 295 óra
B) „	I. 536 „	II. 364 „	III. 229 „
C) „	I. 319 „	II. „	III. — „
Összesen:	I. 1333 óra	II. 916 óra	III. 524 óra = 2773 óra.

Igazolatlan mulasztás:

A) csoport	I. 168 óra	II. — óra	III. 26 óra
B) „	I. 58 „	II. — „	III. 13 „
C) „	I. 116 „	II. — „	III. — „
Összesen:	I. 342 óra	II. — óra	III. 39 óra = 381 óra.

A mulasztások összege: 2773 óra.

Mulasztott összesen: 222 tanuló.

Semmit sem mulasztott: 27 tanuló.

8 hónapnál kevesebb ideig járt az iskolába 54 tanuló.

Jutalmak:

1. Glück Frigyes 10000 koronás „István alapítvány“ 400 K kamata utazási jutalomdíj.
2. Gundel János-féle alapítvány 80 K kamata.
3. Rajág és Fenkel-féle alapítvány 8 - 8 K kamata.
4. François Lajos 100 K adománya.
5. Jászapáti Kaszás Lajos 100 K adománya
6. Gelléri Mór 1 drb 10 K arany adománya
7. Müller Antal alapítvány németajkuak részére, akik a magyar nyelvben jó előmenetelt tanusítanak.

A felügyelő-bizottság határozata értelmében a jutalmak közül a 2. és 3. számúak könyvekben osztattak ki.

Jutalmazottak:

A Glück-féle 400 K utazási jutalomdíjat, a szokásos kijelölés és az ipartársulat hozzájárulása mellett Pataky János III. a) oszt. tanuló, szakácsfiú Palkovics Ede urnál, nyerte el. A kitüntetett tanuló jövő évi márc. hó 15. után — a mely napon a szokásos ünnep keretében kapja meg az összeget — külföldi tanulmányutrá köteles menni s utazása eredményéről beszámoló jelentést tesz.

François Lajos 100 K adományát Szigethy József III. a) oszt. tanuló kapta.

Jászapáti Kaszás Lajos 100 K adományát Marx Dezső II., Zsidarits Béla II., Kiss József II. és Hermann Vilmos III. oszt. tanulók kapták.

Müller Antal alapítvány kamataiból Mathesz Antal III. oszt. németajku tanuló kapott 25 koronát a magyar nyelvben tanusított előmeneteleért.

Lamatsch Flóris 20 K adományát Mitrovátz János tanuló kapta.

Gelléri Mór 1 drb 10 K arany adományát Mang Kálmán III. oszt. tanuló kapta.

Könyvjutalomban részesültek:

I. a) osztályból: Stuchlik László, Schnitta Samu, Vukán Károly.

I. b) osztályból: Gábrriel Dezső, Gandtner János, Schlachta Ödön.

II. a) osztályból: Bátori Lajos, Csala Benedek, Gaunerstorfer József, Hunner Nándor, Pauletti Ernő, Róth Albert, Rögl Henrik, Szloboda Ferenc.

III. a) osztályból: Nagy József.

A jutalmakért a nemes szívi adakozóknak ezuttal is hálás köszönetet mondunk.

Nevezetesebb események.

A beírás. A szept. hó 15-én befejezett beírás eredményét a statisztikai adatok felsorolásánál már jeleztük.

A tanítás. A rendes tanítás szept. 15-én kezdődött s minden akadály nélkül folyt a tanév bezárásáig. Junius hó 4-én és 5-én voltak az évvizsgálatok.

Fegyelem. A tanulók általában pontosan jártak az iskolába, magaviseletük ellen semmi komolyabb kifogás nem merült fel; a tanulásban elért eredmény is általában kielégítő, a mint ezt a statisztikai adatok is igazolják.

A felügyelet. A felügyelő-bizottság a tanév folyama alatt 4 ízben tartott ülést s minden alkalommal behatóan tárgyalta a tett látogatások alapján előterjesztett tapasztalatokat, a melyek mindig az általános haladást konstatálták.

Hivatalos látogatás. Budapest székesfőváros kir. tanfelügyelősége részéről 1909. febr. hó 10. és 14-ik napján Mosdósy Imre kir. tan. tanfelügyelő ur szerencséseltette meg iskolánkat, aki teljes megelégedését nyilvánította mind a tanításban elért eredmény, mind a rendes iskolázás, mind a fegyelmezés tekintetében.

Március 15-ike. Ez évben is a szokásos kegyelettel ünnepeltük meg nemzeti újjáébredésünk szent napját. Ugyanakkor adta át a felügyelő-bizottság a múlt tanév végén az „István-díjat“ nyert tanulónak, Kurz Bélának a 400 K. utazási jutalomdíjat. Az ünnepi beszédet Havas Mihály tanár mondta.

Általános ügyek.

A szakirányú iskola ügyeinek gondozója a *felügyelő-bizottság*, melynek tagjai:

1. *Glück Frigyes*, a Ferenc József-rend lovagja, székesfővárosi bizottsági tag, örökös diszelnök.

2. *Glück E. János*, elnök.

3. *Gundel János*, a Ferenc József-rend lovagja, székesfővárosi bizottsági tag, a szakiskolát fentartó ipartársulat elnöke.

4. *Walter Károly*, a szakiskola igazgatója, a bizottság előadója.

5. *Száva János*, a tanári testület képviselője, a bizottság jegyzője.

6. *Förster Konrád*.

7. *Müller Antal*, székesfőv. bizottsági tag.

8. *Kommer Ferenc*.

9. *Pelzmann Ferenc*, székesfőv. bizottsági tag.

10. *Malosik Antal*.

11. *Jászapáti Kaszás Lajos*.

12. *Petánovits József*, székesfőv. bizottsági tag.

13. *Städler Károly*, székesfővárosi bizottsági tag.

14. *Palkovics Ede*.

A bizottság az elmúlt tanévben 4 ízben tartott ülést, mely üléseken mindannyiszor behatóan tárgyalta az iskola egész ügykörét, az igazgató, a tanári testület képviselőjének jelentése s a tanári testület tanácskozmányi jegyzőkönyveiben foglalt előterjesztések, valamint az iskolát látogató egyes bizottsági tagok referálása alapján.

A szakiskola a lefolyt évben a következő segélyekben részesült:

1. A magas kormány évi segélye 1000 kor.

2. A székesfőváros évi segélye 1000 kor.; ugy ezt, valamint a szükséges helyiségeket, fűtést, világítást a nagyérdemű tanács ez évben is kegyesen megszavazta

Fogadják az ügy és a bizottság nevében kálás köszönetünket

Ide jegyezzük még a lefolyt tanévben tett kiadások végösszegét, mely szintén fontos adat arra nézve, hogy a konstatált eredményeket mily anyagi kiadások árán értük el. A kiadások végösszege: 5752 K 96 fillér volt.

Budapesten, 1909. junius 5.

Száva János s. k.
jegyző.

Glück E. János s. k.
a szakisk felügyelő bizottságának elnöke.

Walter Károly s. k.
a szakiskola igazgatója.

Az iskola állapota.**A tanári testület tagjai és munkakörük.**

1. *Walter Károly* igazgató, az orsz. iparokt. tanács tagja, tanította az I. a), c), II. b) és III. a) b) osztályban a számtant, heti 8 ó, 14 év óta igazgatja ez iskolát.

2. *Augusztiny Oszkár* székesfőv. tanító, tanította az I. c) osztályban a számtant, heti 2 órában. $\frac{1}{2}$ év óta tanít.

3. *Bencze Oszkár* áll. isk. tanító, tanította a francianyelvet az I. c) osztályban heti 1 órában. $\frac{1}{2}$ év óta tanít.

4. *Havas István* székesfővárosi tanító, a II. a) és II. b) osztályok főnöke, tanította a számtant az I. b), a II. a) és a magyart az I. b) osztályban, heti 6 ó. 12 év óta tanít.

5. *Dr. Weninger László* főreálisk. tanár, az I. b) osztály főnöke, tanította a francianyelvet mindkét csoportnál minden osztályban, heti 6 ó. Egy év óta tanít.

6. *Medveczky Lajos*, m. k. áll. főgimn. tanár, szabadságon, helyette *Havas Mihály* székesfőv. tanító, tanította a számtant az I. b) osztályban, heti 2 ó.

7. *Mitrovátz Adolf* szakelőadó, tanította a felszolgálat és illemtant a II. b) és III. b) osztályban, heti 2 óra. 9 év óta tanít.

8. *Dr. Szabó Viktor* székesfőv. reáliskolai tanár, tanította az I. a) és b) osztályban a német nyelvet, heti 2 ó. 5 év óta tanít.

9. Száva János igazgató, a tanári testület képviselője a szakiskola felügyelő-bizottságában és egyúttal a bizottság jegyzője, az I. a) o. főnöke, tanította az I. a), II. a), III. a) és III. b) osztályban a magyart és az üzleti fogalmazást, heti 6 ó. 14 év óta tanít.

10. Török István szakelőadó, tanította a felszolgálat és illemtant a II. a) és III. a) osztályban, heti 2 ó. 14 év óta tanít.

11. Vaszkó György székesfőv. polg. isk. igazgató, a III. a) és III. b) osztály főnöke, tanította a vegytant, természetant a III. a) és III. b) osztályban, heti 4 ó. 14 év óta tanít.

Tudnivalók a jövő tanévre.

A jövő 1909-1910. iskolai évre a beírás szept. 9-én kezdődik és tart szept. 16-ig, mindenkor d. u. 4^{1/2}—6^{1/2}-ig.

Tanköteles, tekintet nélkül korára, minden tanonc (borfiu, szakácsfiu, portás és szállodás)

A szept. 16-ig be nem iratkozott tanoncokat a tanköteles tanoncok nyilvánartási lajstroma alapján, mint iskolakerülőket az illetékes kerületi előljáráshoz, mint elsőfoku iparhatóságához, a szakiskola igazgatósága haladéktalanul feljelenti.

A rendes előadásokat szeptember 17-én d. u. 4 és fél órákor kezdjük meg.

A t. főnök urak (gazdák) figyelmébe ajánljuk az 1884. VII. t.-c. (ipartörvény) rendelkezéseit a tanoncok iskoláztatására vonatkozólag, úgyszintén az 1893. évi 33574. sz. min. rendeletet is.

A jelzett törvény és min. rendelet értelmében a szakirányú iskolába, mely a kötelezett inasiskola gyanánt áll fenn, minden vendéglőstanoncnak járnia kell.

A t. főnök urak (gazdák) figyelmébe ajánljuk továbbá azt is, hogy a székesfőváros tanácsának rendelete értelmében a kerületi előljáráshoz *olyan vendéglőstanoncok, akik szakiskolai bizonyítványt felmutatni nem tud, nem adnak munkakönyvet.*

A saját jólfelfogott érdekükben óvakodjanak tehát a t. főnök urak olyan tanoncokat alkalmazni, akik nem tudják igazolni, hogy szakiskolába jártak, vagy járnak, mivel — ismételjük — az ilyen fiuk munkakönyvet nem kapnak.

Budapest, 1909. június 5-én.

A Budapesti Vendéglősök Szakirányú Tanonciskolájának Igazgatósága:

Walter Károly s. k.
igazgató.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv felvétel a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának 1909. évi augusztus hó 13-án, pénteken, délután 5 órákor, Gundel János ipartársulati elnök vezetése mellett tartott üléséről.

I. Elnök megnyitja az ülést, s a jegyzőkönyv hitelesítésére Blaschka István és Lukács János urakat kéri fel.

II. Az 1909. évi június hó 15-én, tartott ülésről felvett jegyzőkönyv felolvasás után hitelesítették.

III. Elnök bejelenti, hogy a magyar vendéglősök országos szövetsége, folyó évi közgyűlését szeptember hóban, Budapesten fogja megtartani. Minthogy eddig mindenütt, a hol a közgyűlés tartatott, a helyi ipartársulat végezte a közgyűléssel járó rendezési munkálatokat, ennél fogva felkéri a választmányt, hogy ezen munkálatok megkezdése tárgyában már most határozzon.

A választmány elhatározza, hogy az ipartársulatra háruló feladat sikeres megoldása céljából, mai naptól fogva rendezőbizottsággá alakul, s a munkálatok vezetésére Malosik Antal és Kommer Ferenc urakat kéri fel. Azután minden számbavehető körülmény mérlegelésével megállapítja, hogy a szövetség közgyűlésének megtartására legalkalmasabb időpont lesz szeptember 20., 21. és 22-ik napja, minél fogva felkéri az országos szövetség elnökségét és az országos nyugdíjgyűlését igazgatóságát, hogy a közgyűlést a jelzett napokra tűzzék ki. A további teendők felől a legközelebbi ülésben fog határozni.

IV. Boros Gyula és Frenreisz István ipartársulati tagok-

nak, a pincérek szerződésellenes magatartása miatt emelt panaszát,

a választmány átteszi a békéltető-bizottsághoz.

V. Elnök bejelenti, hogy az új szabályrendelet értelmében a kerületi előljáráshoz, valamely vendéglő-iparendély kiadását megelőzőleg tartoznak az ipartársulat véleményét is meghallgatni. Minthogy ily értelmű határozatok most nagyszámban érkeznek az ipartársulathoz, szükséges, hogy véleményadás céljából minden kerületben bíráló-bizottság alakíttassék.

A választmány minden kerületre nézve bíráló-bizottságot alakít és felkéri a bizottságokba megválasztott tagokat, hogy a véleményezésnél lelkiismeretesen és lehetőleg gyorsan járjanak el.

VI. Tárgyaltatott Zsemberi Viktoriának (lakik: VI. ker., Szt-László-út 12. sz.) Eger Gyula elhelyező ellen emelt panasz.

A választmány a panasz megvizsgálására, Petanovits József urat kéri fel.

Több tárgy nem lévése napirenden, az ülés befejezt nyer. Kmft.

Jegyzőkönyv felvétel a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának 1909. évi augusztus hó 18-án, szombaton, délután 5 órákor, Gundel János ipartársulati elnök vezetése mellett tartott üléséről.

I. Elnök megnyitja az ülést, s a jegyzőkönyv hitelesítésére Kamarás Mihály és Schnell József urakat kéri fel. Azután előadja, hogy az ipartársulat nevében gratulált Stadler Károlynak azon alkalomból, hogy 25 év óta vendéglős a keleti pályaházban. Egyúttal felemlíti, hogy a jövő évben lesz 40 éve annak, hogy Stadler vasúti vendéglős.

A választmány általános helyesléssel veszi tudomásul, az elnöki jelentést.

II. A választmány mint rendező-bizottság az országos szövetség közgyűlése tárgyában a következőleg határoz:

1-ső nap; szeptember hó 20-án: délután 4 órákor, lesz az országos nyugdíjgyűlés közgyűlése Bokros Károly vendéglőjének külön termében (VI. ker., Andrássy-út 25. sz. a.)

Este 8 órákor, ugyanott ismerkedési estély.

2-ik nap; szeptember hó 21-én: délelőtt 9 órákor, az országos szövetség tartja közgyűlését, a székesfővárosi vigadó épület kistermében.

Ugyanaznap délután 1/4 órákor, díszbéd lesz a Hungária szállodában.

3-ik nap; szeptember hó 22-én: délelőtt 8 órákor, gyülekezés a központi vásárcsarnok előtt; azután a csarnok és nyílt piac, továbbá a sertésközvágóhid és hűtő-házak megtekintése.

11 órákor, villásreggeli a városligeti Wampetits-féle vendéglőben.

Délután 3 órákor, a Petőfy-téri hajóállomásról induló külön hajóval kirándulás Budafokra, a Törley-féle pezsgőbor gyárba.

III. A rendezéssel járó részletkérdések elintézésére

a választmány mint szűkebb bizottságot, a jelenlévő tagokat küldi ki, s az esetleg szükséges megállapodások végett újból ülést fog tartani. Kmft.

Jegyzőkönyv felvétel a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“ és a „Budapesti pincéregyesület“ békéltető bizottságának 1909. évi augusztus hó 2-án, hétfőn délután 5 órákor az ipartársulat helyiségében (IV. Ferenc József-rakpart 16. sz. a.) Dr. László Jenő pincéregyesületi ügyész vezetésével tartott tárgyalásáról.

A békéltető bizottság tagjai: Fludorovits István és Potzmann Mátyás az ipartársulat részéről, Wassel Gusztáv és Purjesz Sámuel a pincéregyesület részéről.

A tárgyalás anyagát a budapesti pincéregyesület következő panaszbejelentése képezi:

1. Kovács E. M. vendéglős felmondott Hartmann nevű éthordónak azért, mert nevezett az általa okozott törés kárt nem akarta megtéríteni.

2. Élő József vendéglős nem fizeti alkalmazottjainak a szerződés értelmében május hó 1-én esedékessé vált magasabb

bért, sem a tanoncoknak a szerződésben megállapított hetibért; azonban a törés kárért levonásokat eszközöl.

3. Klekker Alajos vendéglős bántalmazta egyik borfiut és szintén levonásokat eszközöl töréskárért.

A békéltető bizottság tudomásul veszi, hogy Kovács E. M. az ipartársulatnak bejelentette, hogy a reá vonatkozó ügy békés elintézését nyert.

A békéltető bizottság Élő és Klekker ügyét ezuttal nem tárgyalhatja, mert nevezettek a tárgyalásra nem lettek meghíva, amennyiben a pincéregyesület kiküldötteinek állítása szerint a kollektív szerződést aláírták ugyan, de az ipartársulat mellőzésével.

Kmft.

A mértékhitdlesítésről.

(Folytatás.)

A mértékjelnek a palack szájától legalább az alábbiakban megállapított távolságban kell lennie (felülmérték).

A felülmérték magassága milliméterekben:

2 l.-es poharaknál legalább 35 mm.	1 dl.-es poharaknál 10 mm
1 l.-es " " 35 " 5 cl.-es " 5 "	
5 dl.-es " " 30 " 4 cl.-es " 5 "	
4 dl.-es " " 30 " 3 cl.-es " 5 "	
3 dl.-es " " 25 " 2 cl.-es " 5 "	
2 dl. es " " 15 " 1 cl.-es " 5 "	

A, ürtartalom a mértékjel közelében a jelen §. első bekezdésében megállapított rövidítésekkel beköszörülendő, vagy beedzendő.

Ugyanazon poháron két ürtartalom is megjelölhető, ha az illető helyen a pohár belső átmérője a jelen §-ban felsorolt következményeknek megfelel.

7. §. A poharak ürtartalmának megjelölésében csak akkora eltérés engedhető meg, hogy a rajtuk jelzett térfogattal egyenlő folyadékmennyiséget betöltvén, a folyadék felszíne és a mértékjel közti távolság 2 mm.-nél nagyobb ne legyen.

8. §. A hitelesítési bélyeg a mérték határát jelző vonás mellé edzendő; két ürtartalom megjelölése esetén mindegyik külön bélyegzendő.

A üvegpoharak időszakos hitelesítésre kötelezve nincsenek.

V. Hitelesítési eljárás.

17. §. Az I., II., III. és IV. szakaszok alatt felsorolt edényeknek úgy első, mint időszakos hitelesítését az 1908. évi 107,226. számú kereskedelemügyi miniszteri rendeletben előírt módokat szerint az állami mértékhitelítő hivatalok teljesítik, a hitelesítési bélyegek azonosak a fent idézett rendeletben megállapított hitelesítési bélyegekkel.

18. §. Az ezen rendeletben felsorolt eszközök hitelesítési díja a függelékben mellékelt díjszabásban található.

(Folytatása következik.)

Különfélék.

Szabadalmak. A m. kir. szabadalmi hivatal értesítője szerint a vendéglősöket érdeklő, alább felsorolt szabadalmak adattak ki legújban: 46013. l. sz. Tartány, főként mustár számára. 46041. l. sz. Védősapka fölívagott kolbászárúk számára. 46122. l. sz. Mosó készülék. 46189. l. sz. Szorítás föl-függesztő szerkezet seprűkhöz és hasonlókhöz. 46190. l. sz. Kézi daráló gép. 46196. l. sz. Mosógép. 46264. l. sz. Főző-edény. 46301. l. sz. Edényöblítő berendezés, az edények egyenkénti öblítésére való előöblítő tartállyal, valamint egy e mellett elrendezett, az előmosogatott edénnyel töltött öblítő-kosár bemártására való utánöblítő tartállyal. 46381. l. sz. Mósógép. 46391. l. sz. Eljárás védőkivonattal bíró natrium-szuperoxydból álló mósó- és fehérítőszer elő. 46403. l. sz. Sütő-forma védő és kiemelő berendezéssel. 46416. l. sz. Javitások gőzzel működő kézi poloskaírtó készülékeken.

A házinyúltenyésztésről. A házinyúltenyésztés a legjövendőbb apró állattenyésztési ágazat. Egy bak és két nőtény nyúl egy egész család hússzükségletét képes fedezni. Eltartható a legkisebb városi lakásban is, mert egy-egy nagyobb faladában, amelyet a boltostól egynéhány fillérért vásároltunk, igen szépen él egy házinyúl esetleg a fiaival együtt. A házinyulak takarmányozására semmiféle költségünk nincs, mert konyhai és kerti hulladékon jól tarthatjuk. Gazdembereknek pedig évenként 10-szer annyi takarmányhulladék kerül felhasználatlanul a trágyadombra mint amennyire 10 kifejlett nyúlra szüksége volna. Tehát önmaga ellen vétket követ el, aki a házinyulak tenyésztésével nem foglalkozik. Húsa a csirke húsnál izletesebb és finomabb, tápláló ereje a megejtett vegyi vizsgálatok szerint a hizalt marha húsát is felülmúlja, amennyiben sokkal több a fehérje tartalma. Szaporasága példabeszéddé vált. Emellett a baromfitenyésztéssel szemben az az előnye a nyúltenyésztésnek, hogy nincs szüksége nagyobb területre tehát kisebb városi lakásban is üzhető. Nem kell a költetés nehézségeivel küzdenünk, ami ugyancsak számba veendő körülmény, mert tudjuk, hogy mennyi baja van a baromfitenyésztőnek a kotlóssal. A házinyúl télen-nyáron szaporít, a míg a tyúk ősztől-tavaszig a drága szemestakarmányt fogyasztja de semmivel sem fizet. A házinyúltenyésztés számtalan egyéb előnyéről ehelyütt nem szólhatunk, csak azt kívánjuk még megemlíteni, hogy a házinyulak húson kívül drága prémjével megfizeti a reá fordított fáradságot. Ez különösen a szörmfajtákra áll. Aki a házinyúltenyésztéssel foglalkozni kíván, vagy az iránt érdeklődik hozassa meg a „Házinyúltenyésztés és Értesítés” című Csillaghegyen. Budapest mellett megjelenő szaklap mutatószámát ingyen.

WEISSENSTEIN MOR

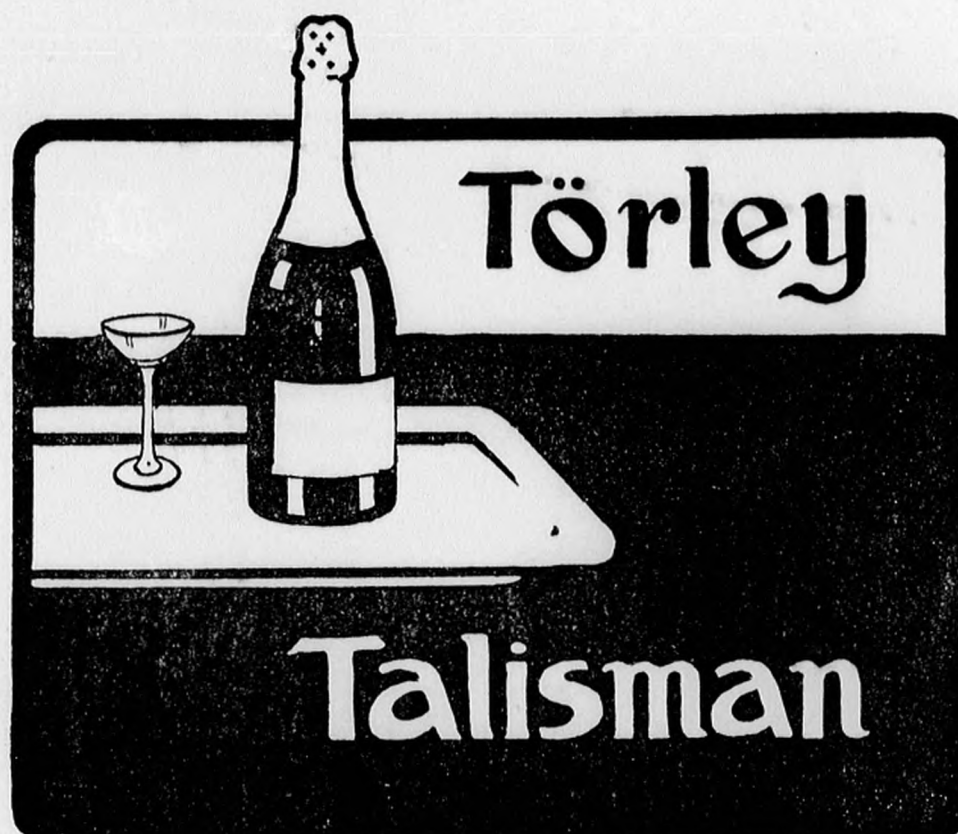
mészáros.

BUDAPEST LEGRÉGIBB CÉGE.

Alapítás éve: 1840.

Ajánlja az üzletében kapható csakis elsőrendű, hizott marha- és borjúhúsokat.

Különlegességek vendéglősök reggelijére és különös alkalmakra: hizott rostbeuf és borjúgerinc.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SERFŐZŐDE

BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Fennáll 1854 óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY. 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII., ESZTERHAZY-UTCA 6. szám.

Ajánlja: ászok, király, márciusi világos, márciusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márciusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palacksöreit gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt kőbányai palack-sör osztályából.

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzödénknak évi gyártási képessége 400.000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolc-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza, Temesvár- és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palacksör-megrendelés: telefon-szám 56—58.

Dr. SZÜLY ALADÁR

fűszer, csemege és gyarmatáru nagykereskedő.

BUDAPEST,

IV. ker., Múzeum-körút 23-27. szám.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

Aszok-, Márciusi | Kiviteli Márciusi

(világos és sötét)

(barna)

S E R.

Megrendeléseket

a főzde mindenkor pontosan és a legnagyobb figyelemmel — az összeg előleges beküldése vagy utánvétele mellett — teljesít.

Nagyobb mennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

Korona-

(ála Pilseni)

Dupla Márciusi
és
Bakser.

A városligeti artézi kút vize 970 méternyi mélységből 73-tól 92° C hőfok mellett törvén elő, föltétlenül bakteriummentes, s általunk lehűtve természetes állapotban, valamint szénsavval telítve mint „ILONA“ artézi savanyuviz lesz forgalomba hozva. Tiszta izes és szénsav-tartalmánál fogva kitünő üdítő ital borral vegyítve igen kellemes.

2 liter ára 16 fillér házhoz szállítva. Rendelési cím: „Artesia“ részvény-társaság, Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. Telefon 50-72.

A székesfőváros városligeti Artézi-forrás kizárólagos bérlői.

MATTONI GYOGY- ÉS VIZGYOGY-INTÉZETE

GISSHÜBLER-PUCHSTEIN

Karlsbad mellett.

A MATTONI-féle giesshübler savanyuviz eredési helye.

Pneumatikus- és belélegző-kurák.

Mell- és idegbetegek, üdülők, rheumatikusok stb. számára.

MATTONI FÉLÉ

GISSHÜBLER

SAVANYU-KÚT

legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásnak bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

TRANSYLVANIA SEC LOUIS FRANÇOIS & CO.

esászári és királyi udvari szállítók

Budafok. Fülöp Szász Coburg Góthai Herceg Ő Fensége szállító. Budafok.

* 15 elsőrendű kitüntetés *

VÉDJEJY

* * Hors Concours * *

FŐRAKTÁR:

BORHEGYI FERENC
Budapest, V., Gizella-tér 1.

VEZÉRKÉPVISELŐK:

RÜDA és BLOCHMANN
Budapest, V., Akadémia-utca 16.

Sürgőnycim: FRANCOS BUDAFOK.

Telefon BUDAFOK 15. szám.